

Н. Ю. Татенко,
аспірант кафедри фінансового аналізу та аудиту,
Державний торговельно-економічний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9713-5977>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.4.183

ВЕЛИКІ ПІДПРИЄМСТВА: ІНВАРІАНТНІСТЬ ПІДХОДІВ ЩОДО ВИЗНАННЯ

N. Tatenko,
PhD student of the Department of Financial Analysis and Audit,
State University of Trade and Economics

LARGE UNDERTAKINGS: INVARIANCE OF RECOGNITION APPROACHES

У статті досліджено підходи щодо визнання великих підприємств в Україні та Європейського Союзу (далі — ЄС). Окремий акцент зроблено на недостатньому вивченні досліджуваної проблеми як в українських, так і в закордонних працях вчених та практиків. Зокрема розглянуті критерії, наведені в Директиві № 2013/34/ЄС, які в більшій мірі прийняті в якості національних в країнах ЄС та членів-кандидатів. Також досліджено локальні параметри великих підприємств у Франції та Великобританії, яка є колишнім членом ЄС. Особливу увагу зосереджено на наявності інших параметрів великого підприємства в законодавстві ЄС, а саме в Регламенті № 651/2014. Розкриті підходи до визначення великих підприємств у звітах Організації Економічного Співробітництва та Розвитку (далі — ОЕСР), Європейського Інвестиційного Банку (далі — ЄІБ) та офіційним сайтом статистики ЄС "Eurostat". На підставі дослідженої проблематики виокремлені основні підходи до визначення великих компаній в Україні і країнах-членів ЄС. В дослідженні одним з перших проаналізовано нові критерії великих підприємств, зазначені в Директиві ЄС № 2023/2775, яка була прийнята 17 жовтня 2023 року Європейською Комісією. Окремо зроблений акцент на інфляцію та полегшення ведення господарської діяльності як ключових причин збільшення вартісних критеріїв підприємств. Зосереджено увагу на відсутності єдиного підходу до визначення великого підприємства. Розроблено класифікацію критеріїв великих підприємств, яка полегшить пошук нових і дозволить вдосконалити наявні параметри. Водночас зазначено, що цінність такої класифікації полягає у можливості використовувати її в будь-якій країні світу. Запропоновано та аргументовано встановити єдині критерії, які передбачені новою Директивою 2023/2775 як для України, так і для країн-членів ЄС.

In the article investigated approaches to the recognition of large undertakings in Ukraine and the European Union (EU). A special emphasis is placed on the insufficient study of the problem under investigation both in Ukrainian and foreign works of scientists and practitioners. In particular, the author examines the criteria set out in Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC, which are largely adopted as national criteria in the EU and candidate countries. The article also examines the local parameters of large undertakings in France and the United Kingdom, which is an ex-member

of EU. Particular attention is paid to the presence of other parameters of a large enterprise in EU legislation, namely in Regulation No. 651/2014 declaring certain categories of aid compatible with the internal market in application of Articles 107 and 108 of the Treaty. The author reveals the approaches to the definition of large enterprises in the reports of the Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD), The European Investment Bank (EIB) and the official website of the EU statistics "Eurostat". Based on the studied issues, the main approaches to the definition of large companies in Ukraine and EU member states are identified. The study is one of the first to analyze the new criteria for large undertakings set out in EU Directive 2023/2775, amending Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council as regards the adjustments of the size criteria for micro, small, medium-sized and large undertakings or groups, which was adopted by the European Commission on 17 October 2023. Special emphasis is placed on inflation and ease of doing business as the key reasons for the increase in the value criteria of enterprises. Attention is focused on the lack of a single approach to the definition of a large enterprise. A classification of criteria for large undertakings has been developed, which will facilitate the search for new ones and allow improving the existing parameters. At the same time, it is noted that the value of such a classification lies in the possibility of using it in any country in the world. The author proposes and argues for the establishment of uniform criteria provided for by the new Directive 2023/2775 for both Ukraine and the EU members.

Ключові слова: великі підприємства, критерії, чистий оборот, кількість працівників, сума балансу, Директиви / Регламенти ЄС, законодавство, підходи.

Key words: large undertakings (enterprises), criteria, net turnover, number of employees, balance sheet amount, EU Directives / Regulations, legislation, approaches.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В сучасному євроінтеграційному середовищі великі підприємства займають значну частку в різних секторах економіки. Так, такі суб'єкти є найбільшими платниками податків, постачальниками послуг, робіт, товарів. Водночас такі підприємства несуть значно більші ризики, ніж інші категорії, визначені Законом "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні". Щоб правильно класифікувати велике підприємство, необхідно перевірити його за відповідними параметрами.

Поверхневий огляд чинного законодавства України, Директив та інших нормативно-правових актів країн ЄС свідчить про уніфіковані наявні критерії великого підприємства, які вважаються основоположними і були введені Директивою 2013/34/ЄС. Проте більш детальний аналіз дозволяє стверджувати про наявність й інших законодавчо встановлених критеріїв великого підприємства, що не співпадають з Директивою 2013/34/ЄС. Саме тому дослідження підходів до розуміння сутності великих підприємств є актуальним у сьогоденних умовах як для України, так і країн ЄС.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Підходи щодо визначення великих підприємств досліджували такі видатні українські науковці і практики як

М. В. Зубаха, К. О. Назарова [1; 2], І. К. Шушакова [3], Н. В. Василець [4], Х. І. Гураль [5], О. В. Назаренко [6]. З іноземних авторів критерії великих підприємств країн ЄС досліджували Ф. Капуто, Р. Леопіззі, С. Піззі, В. Мілоне [7] та інші.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

Як у вітчизняних, так і іноземних працях в повній мірі не досліджена проблематика підходів до визначення великих підприємств, встановлені Директивами, Регламентами та національними нормативно-правовими актами країн-членів ЄС. Також не в повній мірі залишається розглянута класифікація таких критеріїв.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є дослідити інваріантність підходів до визнання великих підприємств, а також розробити класифікацію критеріїв великих підприємств.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Характеристика великого підприємства визначена в законодавстві ЄС. Так, у 2013 році Директивою Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу від 26 червня 2013 року № 2013/34/ЄС було встановлено, що великими підприємствами вважаються підприємства, які на звітну дату виходять за межі принаймні двох з трьох наведених далі критеріїв [8]:

Рис. 1. Основні підходи до визнання великих підприємств

Джерело: авторська розробка.

— загальна сума балансу — 20 мільйонів євро;
 — чистий оборот — 40 мільйонів євро;
 — середня кількість працівників у фінансовому році — 250.

Водночас існує Регламент ЄС від № 651/2014 від 17 червня 2014 року, який визначає, що великими є підприємства, які не відповідають критеріям, встановленим у Додатку I, тобто на яких працює 250 і більше чоловік, які мають річний оборот в 50 і більше мільйонів євро та/або загальний річний баланс яких становить 43 і більше мільйонів євро [9]. Таким чином виникає певна колізія в законодавстві ЄС в підходах до визначення сутності великого підприємства.

Параметри, зазначені в Директиві № 2013/34/ЄС, яку ще називають "Бухгалтерською", в більшості країн-учасниць ЄС прийняті як локальні [10]. Наприклад, Господарський Кодекс Німеччини визначає статтею 267, що до підприємств з великим капіталом (анг. "large share capital companies") відносяться компанії, що перевищують принаймні два критерії із трьох [11]:

— загальна сума балансу — 20 мільйонів євро;
 — чистий оборот — 40 мільйонів євро за 12 місяців, що передували даті балансу;
 — середня кількість працівників у фінансовому році — 250.

На основі Директиви № 2013/34/ЄС також були встановлені і прописані в профільному Законі України № 996-XIV "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" від 16 липня 1999 року критерії для великих підприємств України [12].

У окремих країнах-членах ЄС, наприклад у Франції, окрім зазначених параметрів в "Бухгалтерській" Директиві, існують інші, за яких підприємство визнається великим. Так, Наказом Французької Республіки № 2008-1354 від 18 грудня 2008 року "Про критерії визначення категорії належності компанії для цілей статистичного та економічного аналізу" визначено, що великими є ті підприємства, які не віднесені до попередніх категорій, і на яких [13]:

— з одного боку працює 5 000 і більше осіб;

— з іншого боку, річний оборот становить 1 500 і більше мільйонів євро або загальний баланс 2 000 і більше млн євро.

Подібна ситуація спостерігається і в українському законодавстві, яке інтегрується під вимоги ЄС. Зокрема Господарським Кодексом України статтею 55 встановлено таке визначення великого підприємництва: це юридичні особи — суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) перевищує 250 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності перевищує суму, еквівалентну 50 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України [14]. Підприємство є складовою підприємництва, а отже зазначені параметри частково суперечать тим, які вказані в Законі України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні". Це є недоліком, і вимагає додаткового розгляду і доопрацювання з боку центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері бухгалтерського обліку.

Великобританія, колишня учасниця ЄС, в керівництві "The insurance intermediaries rules and guidance, 2021" встановила, що великими підприємствами є компанії які відповідають двом із наведених нижче критеріїв [15]:

— загальна сума балансу 13 мільйонів фунтів стерлінгів;
 — чистий оборот 26 мільйонів фунтів стерлінгів;
 — власні кошти 1,3 мільйони фунтів стерлінгів.

Тобто в британських стандартах не враховується середньооблікова чисельність працівників, що працюють на підприємстві.

Міжнародні організації для статистичних цілей використовують дещо спрощені параметри великого підприємства. Інвестиційний звіт ЄІБ "Resilience and renewal in Europe" за 2022—2023 роки визначає, що великими підприємствами є фірми, які мають мінімум 250 працівників [16]. У звіті ОЕСР "Entrepreneurship at a Glance 2017" зазначено, що великими підприємствами визнаються ті, на яких працює 250 і більше співробітників [17]. Навіть для статистичних цілей офіційний

Таблиця 1. Основне правове поле ЄС щодо визнання великих підприємств

№	Документ, що визначає критерії	загальна сума балансу, млн євро	чистий оборот, млн євро	середня кількість працівників фінансовому році, осіб
1.	Директива № 2013/34/ЄС; Господарський Кодекс Німеччини; Закон України № 996-XIV «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»	>20	>40	>250
2.	Регламент № 651/2014	>43	>50	>250
3.	Директива № 2023/2775	>25	>50	>250
4.	Наказ Французької Республіки № 2008-1354 «Про критерії визначення категорії належності компанії для цілей статистичного та економічного аналізу»	>2000	>1500	≥ 5 000
5.	Господарський Кодекс України	-	>50	>250
6.	Звіти ЄІБ, ОЕСР, сайт статистики ЄС «Eurostat»	-	-	≥250

Джерело: систематизовано за даними [8; 9; 11 — 14; 16 — 19].

сайт статистики ЄС "Eurostat" до великих підприємств відносять компанії, де працює 250 і більше осіб [18].

Інваріантність вищезазначених трактувань дозволяє виокремити основні підходи до визнання великих підприємств (рис. 1).

Дані, зазначені на рис. 1 дозволяють стверджувати, що перші два підходи визначаються Європейським Парламентом та Радою Європейського Союзу, в той час як третій підхід базується на локальному законодавстві країни.

В той же час, Європейська Комісія 17 жовтня 2023 року Директивою № 2023/2775 внесла зміни до вартісних критеріїв підприємств, зазначені в "Бухгалтерський"

Директиві. Остання передбачає перегляд таких критеріїв мінімум раз в 5 років. Як зазначає законодавець, такі зміни необхідні були в першу чергу внаслідок інфляції та для полегшення умов звітування господарюючими суб'єктами. Згідно з даними "Eurostat", протягом приблизно 10 років з 1 січня 2013 року по 31 березня 2023 року сукупна інфляція досягла 24,3% у Єврозоні та 27,2% у всьому Союзі. Внаслідок цього Комісією було прийнято рішення збільшити вартісні критерії на 25%. І тепер підприємство може вважатись великим, якщо на звітну дату воно виходить за межі принаймні двох з трьох критеріїв [19; 20]:

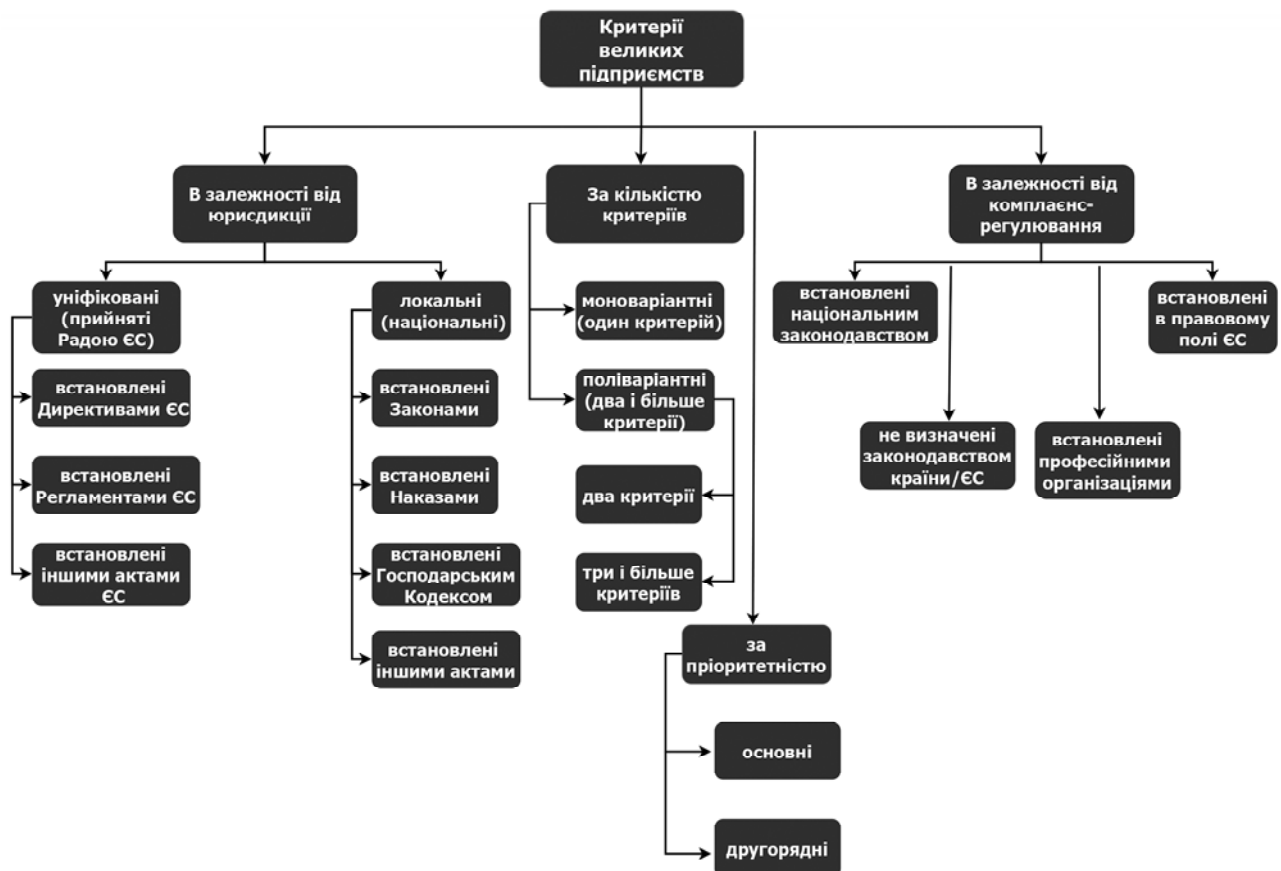

Рис. 2. Класифікація критеріїв великих підприємств

Джерело: авторська розробка.

- загальна сума балансу — 25 мільйонів євро;
- чистий оборот — 50 мільйонів євро;
- середня кількість працівників у фінансовому році — 250.

Таке полегшення є позитивним фактором, оскільки ті підприємства, які раніше вважались великими, можуть відноситись до середніх, а отже, до них застосовуватимуть менш суворі вимоги. В українському законодавстві на даний момент вносити зміни в профільний закон в частині вартісних критеріїв не планується. Зареєстровані законопроекти відсутні щодо цього також відсутні. Дані Світового Банку свідчать, що річна інфляція у 2022 році в ЄС становила 8,8%, а в Україні за аналогічний період — 20,2% [21]. Тому вважаємо, що в українському профільному законі варто все таки збільшити вартісні критерії для категорій підприємств.

Таким чином критерії великих підприємств країн Європи є різними і складаються з трьох основоположних показників (табл. 1).

Наведені дані в таблиці дозволяють стверджувати, що статично незмінним критерієм для великих підприємств є середньооблікова чисельність працівників, і як правило це 250 і більше осіб. Саме цей показник застосовується у кожному з розглянутих підходів, тому його можна назвати основним. Наступним більш змінним фактором є чистий оборот великої компанії, він становить 50 мільйонів євро в половині з розглянутих підходів. А загальна сума балансу є різною для кожного підходу.

Розглянуті критерії великих підприємств України та ЄС потребують розробки в додаткову класифікацію (рис. 2).

Зазначена класифікація дозволяє структурувати та оновлювати наявні критерії для великих підприємств, а також розробляти нові, враховуючи економічні реалії. Запропонована класифікація може бути застосовна не лише країнами ЄС, а й будь-якою країною світу.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Отже, в дослідженні було розглянуто різні підходи до визначення великих підприємств. В більшій мірі в країнах ЄС застосовують підхід, запропонований в Директиві № 2013/34/ЄС, відповідно до якої великим є підприємство, яке як мінімум відповідає двом з таких критеріїв:

- загальна сума балансу — 20 мільйонів євро;
- чистий оборот — 40 мільйонів євро;
- середня кількість працівників у фінансовому році — 250.

Ці критерії є основоположними, і взяті за основу як високорозвиненими країнами (Німеччина), так і тими, чиє законодавство перебуває в процесі євроінтеграції (Україна).

Та не всі країни Європи користуються лише класичними параметрами: для прикладу, у Франції існують свої локальні критерії, за якими підприємство відносять до великого, а в Україні на ряду з основоположними, існують власні, передбачені Господарським Кодексом України. Також на окрему увагу заслуговує той факт, що одночасно з критеріями "Бухгалтерської" Директиви в

ЄС діють інші, прописані в Регламенті ЄС № 651/2014. Міжнародні організації, такі як ЄІБ, ОЕСР, та офіційний сайт статистики ЄС для своїх досліджень у визначенні великого підприємства керуються лише показником середньооблікової кількості працюючих. Тобто відсутній єдиний підхід до розуміння великого підприємства.

Додаткова складність у визначенні уніфікованого підходу виникає в оновленні основоположних критеріїв Директивою № 2023/2775, яка передбачає збільшення вартісних критеріїв на 25% від тих, що зазначені в "Бухгалтерській" Директиві. Однак таке збільшення в першу чергу матиме позитивний характер і полегшить діяльність підприємств. Оскільки річна інфляція в Україні за 2022 рік більша ніж в ЄС на 11,4%, доречним буде збільшити вартісні критерії також для підприємств в Законі України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" на 25%, що в тому числі уніфікує законодавство до вимог нової Директиви ЄС. Критерії, зазначені в Директиві № 2023/2775 варто визначити як єдині та основоположні, і прийняти їх на локальному рівні країнам-учасницям ЄС.

На основі розглянутої проблематики було сформовано класифікацію критеріїв, яка полегшить їх структурування, дозволить розробляти нові за потреби і застосовувати в будь-якій країні світу. Така глобалізація додатково підвищує цінність обраної тематики дослідження і є полегшить проведення аудитів фінансової та податкової звітності деяких господарюючих суб'єктів.

Література:

- Зубаха М. В. Ринок підприємств суспільного інтересу: аналітично-аудиторська оцінка. Агросвіт. 2022. № 5—6. С. 39—44. DOI: 10.32702/2306-6792.2022.5-6.39 (дата звернення: 11.01.2024).
- Назарова К. О., Зубаха М. В. Основні детермінанти аудиту ефективності діяльності підприємств суспільного інтересу. Ефективна економіка. 2022. № 1. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.1.3 (дата звернення: 27.01.2024).
- Шушакова І., Зябченкова Г., Кузуб М. Концепції зближення систем бухгалтерського обліку та фінансового звітування. Економіка та суспільство. 2021. № 30. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-30-9> (дата звернення: 27.01.2024).
- Василець Н. М. Критерії розмежування суб'єктів підприємництва в сучасних умовах. Сучасні суспільні трансформаційні процеси: Зб. матеріалів Всеукр. науково-практ. конф., м. Чернівці, 12 листопада 2020 р. Чернівці, 2020. URL: <https://reicst.com.ua/asp/article/view/240> (дата звернення: 27.01.2024).
- Гураль Х. І. Облік і оподаткування міжнародного бізнесу: досвід ЄС та України: випускна кваліфікаційна робота: 071. Тернопіль, 2021. 76 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/41636/1/Гураль%20Христина.pdf> (дата звернення: 27.01.2024).
- Назаренко О. В. Особливості формування, консолідації та аудиту показників фінансової звітності бізнес-суб'єктів в контексті міжнародних стандартів. Трансформація суспільних відносин в умовах цивілізаційних змін: колективна монографія. Харків, 2023. С. 275—299. URL: <https://repo.snau.edu.ua/bitstream/>

123456789/10684/1/Назаренко%20О.В.%20Розділ%-20монографії.pdf (дата звернення: 27.01.2024).

7. Caputo F., Leopizzi R., Pizzi S., Milone V. The Non-Financial Reporting Harmonization in Europe: Evolutionary Pathways Related to the Transposition of the Directive 95/2014/EU within the Italian Context / F. Caputo et al. Sustainability. 2019. Vol. 12 (92). URL: <https://doi.org/10.3390/su12010092> (дата звернення: 27.01.2024).

8. Directive 2013/34/EU of the European Parliament and the Council of 26 June 2013 on annual financial statements consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC Text with EEA relevance of the European the European Parliament and the Council: веб-сайт. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0034&qid=1692907636379>. (дата звернення: 27.01.2024).

9. Регламент Комісії (ЄС) № 651/2014 від 17 червня 2014 року про визнання певних категорій допомоги сумісними з внутрішнім ринком на застосування статей 107 та 108 Договору: Регламент Коміс. від 17.06.2014 р. № 651/2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_042-14#n1486 (дата звернення: 27.01.2024).

10. Accounting Directive. Finance. URL: https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/financial-services-legislation/implementing-and-delegated-acts/accounting-directive_en (дата звернення: 27.01.2024).

11. Commercial Code. URL: https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_hgb/englisch_hgb.html (дата звернення: 27.01.2024).

12. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV: станом на 1 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 27.01.2024).

13. Decret n° 2008-1354 du 18 decembre 2008 relatif aux criteres permettant de determiner la categorie d'appartenance d'une entreprise pour les besoins de l'analyse statistique et economique: Decret of 18.12.2008 no. 2008—1354. URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT0000-19961059/2023-10-11/> (дата звернення: 27.01.2024).

14. Господарський кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV: станом на 1 січня 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 27.01.2024).

15. The insurance intermediaries rules and guidance, 2021. 2021. 67 p. URL: <https://www.gfsc.gg/sites/default/files/2022-09/20220817%20-CONSOLIDATED%20%20Insurance%20Intermediaries%20Rules%20and%20Guidance.pdf> (дата звернення: 27.01.2024).

16. Resilience and renewal in Europe. European Investment Bank, 2023. 276 p. URL: <https://www.eib.org/en/publications/20220211-investment-report-2022> (дата звернення: 27.01.2024).

17. Entrepreneurship at a Glance 2017. Paris: OECD, 2017. 148 p. URL: https://www.oecd-ilibrary.org/industry-and-services/entrepreneurship-at-a-glance_-22266941 (дата звернення: 27.01.2024).

18. Services trade by enterprise characteristics — STEC — Statistics Explained. European Commission. URL:

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Services_trade_by_enterprise_characteristics_-_STEC#Trade_in_services_by_enterprise_size (дата звернення: 27.01.2024).

19. Commission Delegated Directive (EU) 2023/2775 of 17 October 2023 amending Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council as regards the adjustments of the size criteria for micro, small, medium-sized and large undertakings or groups: веб-сайт. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir_del/2023/2775/oj (дата звернення: 27.01.2024).

20. Reduction of reporting burden as size criteria for companies under the Accounting Directive are to be increased. Loyens & Loeff: Integrated legal and tax advice | Loyens & Loeff. URL: [https://www.loyensloeff.com/insights/news--events/news/reduction-of-reporting-burden-as-size-criteria-for-companies-under-the-accounting-directive-are-to-be-increased/#:~:text=The%20classification%20of%20undertakings%20or%20groups%20in%20the,net%20turnover\),%20and%20the%20average%20number%20of%20employees.](https://www.loyensloeff.com/insights/news--events/news/reduction-of-reporting-burden-as-size-criteria-for-companies-under-the-accounting-directive-are-to-be-increased/#:~:text=The%20classification%20of%20undertakings%20or%20groups%20in%20the,net%20turnover),%20and%20the%20average%20number%20of%20employees.) (дата звернення: 27.01.2024).

21. Inflation, consumer prices (annual %). World Bank Open Data. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/FP.CPI.TOTL.ZG> (дата звернення: 27.01.2024).

References:

1. Zubakha, M. V. (2022), "Market of public interest enterprises: analytical-audit assessment", Agrosvit, [Online], vol. 5—6, available at: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=3591&i=5> (Accessed 27 Jan 2024).

2. Nazarova, K. O. and Zubakha, M. V. (2022), "Main determinants of audit of efficiency of public interest enterprises", Efektyvna ekonomika, [Online], vol. 1, available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9867> (Accessed 27 Jan 2024).

3. Shushakova, I. K., Ziabchenkova, H. V. and Kuzub, M. V. (2021), "Concepts of approximation of accounting and financial reporting systems", Economy and society, [Online], vol. 30, available at: <https://economyand-society.in.ua/index.php/journal/article/view/610/584> (Accessed 27 Jan 2024).

4. Vasylets, N. M. (2020), "Criteria for distinguishing business entities in modern conditions", Suchasni suspil'ni transformatsijni protsesy: Zbirka materialiv Vseukrains'koi naukovo-praktychnoi konferentsii [Modern social transformational processes: Conference Proceedings of the all-Ukrainian Scientific and Practical Conference], Chernihiv, Ukraine.

5. Gural, H. I. (2021), "Accounting and taxation in the international business: the experience of the EU and Ukraine", Graduate qualification work, International accounting, Western Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine.

6. Nazarenko, O. V. (2023), Osoblyvosti formuvannia, konsolidatsii ta audytu pokaznykiv finansovoi zvitnosti biznes-sub'ektiv v konteksti mizhnarodnykh standartiv [Features of formation, consolidation and audit of financial reporting indicators of business entities in the context of international standards], Sumy, Ukraine.

7. Caputo, F., Leopizzi, R., Pizzi, S. and Milone, V. (2019), "The Non-Financial Reporting Harmonization in

Europe: Evolutionary Pathways Related to the Transposition of the Directive 95/2014/EU within the Italian Context", Sustainability, [Online], vol.12 (92), available at: <https://doi.org/10.3390/su12010092> (Accessed 27 Jan 2024).

8. The European Parliament and of the Council (2013), "Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on the annual financial statements, consolidated financial statements and related reports of certain types of undertakings, amending Directive 2006/43/EC of the European Parliament and of the Council and repealing Council Directives 78/660/EEC and 83/349/EEC", available at: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2013/34/oj>. (Accessed 27 Jan 2024).

9. The European Commission (2014), "Commission Regulation (EU) No 651/2014 of 17 June 2014 declaring certain categories of aid compatible with the internal market in application of Articles 107 and 108 of the Treaty", available at: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj> (Accessed 27 Jan 2024).

10. The European Commission (2013), "Accounting Directive. Finance", available at: https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/financial-services-legislation/implementing-and-delegated-acts/accounting-directive_en (Accessed 27 Jan 2024).

11. Federal Ministry of Justice (2020), "Commercial Code", available at: https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_hgb/englisch_hgb.html (Accessed 27 Jan 2024).

12. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine "On accounting and financial reporting in Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (Accessed 27 Jan 2024).

13. Legifrance law (2008), "Decree No. 2008-1354 of 18 December 2008 on the criteria for determining the category of belonging of a company for the purposes of statistical and economic analysis", available at: <https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000019961059/2023-10-11/> (Accessed 27 Jan 2024).

14. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), "The Commercial Code of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (Accessed 27 Jan 2024).

15. The Guernsey Financial Services Commission (2022), "THE INSURANCE INTERMEDIARIES RULES and GUIDANCE, 2021", available at: <https://www.gfsc.gg/sites/default/files/2022-09/20220817%20-CONSOLIDATED%20Insurance%20Intermediaries%20Rules%20and%20Guidance.pdf> (Accessed 27 Jan 2024).

16. The European Investment Bank (2023), "Resilience and renewal in Europe", available at: <https://www.eib.org/en/publications/20220211-investment-report-2022> (Accessed 27 Jan 2024).

17. OECD (2017), "Entrepreneurship at a Glance 2017", available at: https://www.oecd-ilibrary.org/industry-and-services/entrepreneurship-at-a-glance_22266941 (Accessed 27 Jan 2024).

18. Eurostat statistics explained (2023), "Services trade by enterprise characteristics — STEC", available at: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Services_trade_by_enterprise_characteristics_-_STEC#Trade_in_services_by_enterprise_size (Accessed 27 Jan 2024).

19. The European Commission (2023), "Commission Delegated Directive (EU) 2023/2775 of 17 October 2023 amending Directive 2013/34/EU of the European Parliament and of the Council as regards the adjustments of the size criteria for micro, small, medium-sized and large undertakings or groups", available at: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir_del/2023/2775/oj (Accessed 27 Jan 2024).

20. The Loyens & Loeff (2023), "Reduction of reporting burden as size criteria for companies under the Accounting Directive are to be increased", available at: <https://www.loyensloeff.com/insights/news-events/news/reduction-of-reporting-burden-as-size-criteria-for-companies-under-the-accounting-directive-are-to-be-increased/#:~:text=The%20classification%20of%20undertakings%20or%20groups%20in%20the,net%20turnover,%20and%20the%20average%20number%20of%20employees.> (Accessed 27 Jan 2024).

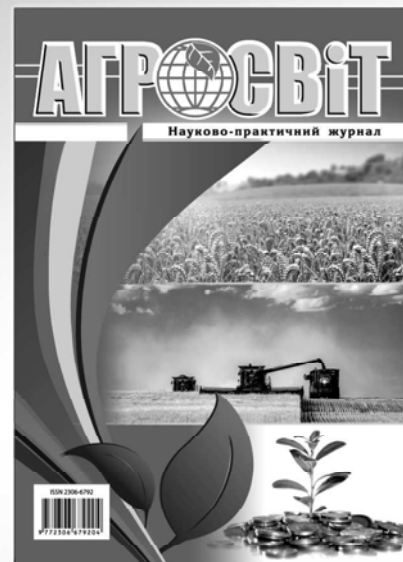
21. The World Bank (2023), "Inflation, consumer prices (annual %)", available at: <https://data.worldbank.org/indicator/FP.CPI.TOTL.ZG> (Accessed 27 Jan 2024).

Стаття надійшла до редакції 30.01.2024 р.

АГРОСВІТ

<https://nayka.com.ua>

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

**Журнал включено до переліку
наукових фахових видань України
з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)**

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292